

ปัญหาเกี่ยวกับผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิรับสมัครเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562¹

ชัยวัฒน์ ชัยชนะศิริ²

แนวคิดของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมีพื้นฐานเริ่มต้นจากอำนาจการปกครองสูงสุดในประเทศเป็นของประชาชน โดยแนวคิดดังกล่าวถึงแม้ไม่อาจกล่าวได้ว่าเป็นวิธีการปกครองที่ดีที่สุด ในบรรดาระบบการปกครอง แต่อาจกล่าวได้ว่าเป็นระบบการปกครองที่เหมาะสมกับสภาพการเมืองการปกครองในหลากหลายประเทศในปัจจุบันมากที่สุด สำหรับประเทศไทยเริ่มต้นนำแนวคิดของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมาใช้ครั้งแรกในช่วงภายหลังการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองภายใต้การนำของคณะปฏิวัติ และสืบต่อมาจนนำหลักการดังกล่าวมาบัญญัติในพระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช 2475 มาตรา 1 บัญญัติว่า “อำนาจสูงสุดของประเทศนั้นเป็นของราษฎรทั้งหลาย” แต่เนื่องจากการปกครองในประเทศที่มีคนหมู่มากรวมอยู่ด้วยนั้นเป็นการยากที่จะสามารถให้ประชาชนทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองประเทศได้ ด้วยเหตุนี้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยจึงคัดเลือกผู้แทนของประชาชนผ่านกระบวนการเลือกตั้ง โดยการเลือกตั้งเป็นวิธีการพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของคนในสังคมในการปกครองประเทศผ่านทางกรมอบอำนาจในการปกครองในรูปแบบผู้แทนเพื่อเข้าทำหน้าที่และใช้อำนาจของรัฐแทนประชาชนตามระบอบประชาธิปไตยทั้งในรูปแบบของฝ่ายนิติบัญญัติ หรือฝ่ายบริหาร ในการรักษาค้ำครองสิทธิประโยชน์ทั้งหลายของประชาชนในชาติ และเป็นสิ่งที่สามารถสะท้อนได้ถึงความต้องการของผู้คนในสังคม เป็นวิธีการอันชอบธรรมในการเข้าถึงอำนาจของผู้ปกครอง แต่อย่างไรก็ตาม ระบอบประชาธิปไตยไม่ใช่เพียงแต่การเลือกตั้ง แต่หากระบอบประชาธิปไตยปราศจากการเลือกตั้งย่อมไม่ใช่ระบอบประชาธิปไตยที่มาจากผู้แทน

หลักการของการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย มีหลักการที่สำคัญอยู่หลายประการ โดยหลักสำคัญประการที่สำคัญที่สุดกล่าวคือ หลักการเลือกตั้งอย่างเสมอภาคและทั่วถึง (Equal and Universal Suffrage)³ หมายถึง การเลือกตั้งที่ไม่นำเรื่องชนชั้น ฐานะทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ลักษณะรูปร่างหน้าตา เชื้อชาติ ศาสนาหรือสีผิวมาเป็นเครื่องกำหนดคุณสมบัติและกำหนดค่าของการลงคะแนนและ

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2560 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ประโมทย์ จารุณิล และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ปวิศร เลิศธรรมเทวี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดา โชติมานนท์

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³วิสุทธิ โพธิ์แท่น, แนวคิดพื้นฐานของประชาธิปไตย, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา, 2551), หน้า 55.

นับคะแนน เช่น การกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (Eligible Voter) ต้องใช้หลักเกณฑ์ที่เสมอภาคและเท่าเทียมกัน การกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง (Eligible Candidate) ต้องใช้หลักเกณฑ์ที่เสมอภาคกัน และราษฎรทุกเพศมีคุณสมบัติครบถ้วนย่อมมีสิทธิเป็นผู้เลือกตั้งหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งได้เป็นต้น ในส่วนของบุคคลที่จะสมัครการเข้ารับการเลือกตั้งเพื่อเข้าเป็นตัวแทนของประชาชนก็ย่อมต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ซึ่งสำหรับประเทศไทยในปัจจุบันหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้กำหนดไว้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 อย่างไรก็ตามกระบวนการเลือกตั้งหนึ่งในกระบวนการสำคัญประการหนึ่ง คือ กระบวนการตรวจสอบสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งเพื่อเป็นตัวแทนของประชาชนที่จะเลือกหรือตั้งบุคคลเหล่านั้นเป็นผู้แทน เนื่องจากสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือรับเลือกหากได้รับการเลือกตั้งหรือรับเลือกแล้วนั้นไม่ว่าในฐานะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น สิทธิสมัครรับเลือกตั้งดังกล่าวจะยังคงอยู่ต่อไปจนกว่าบุคคลที่ได้รับเลือกนั้นจะพ้นจากตำแหน่ง กระบวนการนี้จึงเป็นเรื่องที่สำคัญเพราะหากบุคคลที่ได้รับเลือกนั้นมีคุณสมบัติที่ไม่ถูกต้องครบถ้วน หรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่ระเบียบกติกากำหนด จะไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนที่เลือกเข้ามา

โดยสำหรับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นในประเทศไทยนั้น บทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งดังกล่าว คือ พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 ในส่วนของบทบัญญัติหมวด 5 ผู้สมัครรับเลือกตั้ง จะเห็นได้ว่า กฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ของผู้รับสมัครเลือกตั้งแยกออกเป็น (1) คุณสมบัติผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และ (2) บุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง โดยเฉพาะบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งจะเห็นได้ว่ามีหลักเกณฑ์ที่ไม่สอดคล้องกับหลักการแบ่งแยกอำนาจ หลักความเสมอภาค หลักความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน และหลักการปกครองภายใต้ระบอบประชาธิปไตย ดังนั้น เพื่อให้เห็นปัญหาได้ชัดเจน จึงได้แยกปัญหาประเด็นดังต่อไปนี้

ปัญหาประการที่หนึ่ง ปัญหาการกำหนดลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา 50 (4) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562

ตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 บัญญัติว่า บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง (4) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา 39 (1) (4) หรือ (4)

มาตรา 39 บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ในวันเลือกตั้ง เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง

- (1) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรตหรือนักบวช
- (2) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
- (3) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- (4) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (5) มีลักษณะอื่นตามที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

จากข้อกำหนดดังกล่าวจะพบว่ากรณีตามมาตรา 50 (4) กล่าวถึงกรณีบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 39 (1) (2) หรือ (4) ถูกจำกัดสิทธิห้ามมิให้มีสิทธิรับสมัครเลือกตั้ง โดยตามมาตรา 39 (2) กล่าวถึงบุคคลผู้ซึ่งถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายไม่ว่ากรณีใดก็ตาม ถูกจำกัดมิให้มีสิทธิรับสมัครเลือกตั้ง แม้ว่าคดีในส่วนของการยุติธรรมในเรื่องดังกล่าวยังไม่ถึงที่สุดก็ตาม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยอันถือเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศได้บัญญัติรับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชนไว้ตามกฎหมาย การจำกัดสิทธิในเรื่องใด ก็ตามต้องกระทำการโดยกฎหมายกำหนด และกระบวนการดังกล่าวนี้สมควรที่จะได้รับการยืนยันทั้งในด้านข้อเท็จจริงและข้อกำหนดให้ถึงที่สุดเสียก่อนที่จะดำเนินการตัดสินใจจึงเป็นประเด็นปัญหาว่าการที่กฎหมายกำหนดเป็นหนึ่งในลักษณะต้องห้ามเพียงเพราะถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง และการเพิกถอนดังกล่าวยังไม่มีข้อวินิจฉัยแน่ชัดถึงที่สุด เป็นการขัดต่อหลักสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ ฉะนั้น จึงเห็นควรแก้ไขให้บุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งนั้น คดีความในเรื่องดังกล่าวควรถึงที่สุดก่อนเพื่อเป็นการยืนยันในส่วนข้อเท็จจริงและข้อกำหนดอย่างถาวรและมีองค์กรตุลาการได้ตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งดังกล่าว

ปัญหาประการที่สอง ปัญหาการกำหนดลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา 50 (7) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 ตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 บัญญัติว่า บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง (7) เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิด อันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

จากข้อกำหนดดังกล่าวจะพบว่ากรณีตามมาตรา 50 (7) กล่าวถึงกรณีบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด กรณีผู้ที่เคยกระทำความผิดตามกฎหมายใดและได้รับโทษจำคุก ตามกฎหมายดังกล่าวครบถ้วนแล้ว เมื่อพ้นโทษตามที่กฎหมายกำหนดปรากฏว่าพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้ บุคคลที่พ้นโทษมาแล้วยังไม่ถึง 5 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้มีสิทธิรับสมัครเลือกตั้ง อันเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพเกินสมควร เมื่อบุคคลได้รับโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้ครบถ้วนแล้ว ไม่สมควรได้รับการกีดกันจากกฎหมายหรือสังคมเพิ่มเติม อีกทั้ง กฎหมายกำหนดลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้มีสิทธิลงสมัครเลือกตั้งไว้แล้วในมาตรานี้ เช่นกัน อาทิ การทุจริตการเลือกตั้ง การฟอกเงิน การฉ้อโกงประชาชน เป็นต้น การเพิ่มระยะเวลาดังกล่าวเสมือนเป็นบทลงโทษทางสังคมที่เกินสมควรแก่เหตุไม่ควรกำหนดระยะเวลาดังกล่าวเพิ่มเติม ฉะนั้น จึงเห็นควรแก้ไขให้ยกเลิกเกณฑ์ให้บุคคลที่พ้นโทษมาแล้วยังไม่ถึง 5 ปี นับถึงวันเลือกตั้งเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิรับสมัครเลือกตั้ง หากบุคคลดังกล่าวได้รับโทษตามกฎหมายครบตามที่กำหนดแล้ว ไม่มีเหตุผลอันสมควรใดที่จะกำหนดเกณฑ์ดังกล่าวเพื่อเพิ่มโทษประการอื่นเพิ่มเติม

ปัญหาประการที่สาม ปัญหาการกำหนดลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา 50 (21) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 ตามมาตรา 500 แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 บัญญัติว่า บุคคลผู้มีลักษณะ

ดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง (21) เคยถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งและยังไม่พ้นห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากการถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง จนถึงวันเลือกตั้ง

จากข้อกำหนดดังกล่าวจะพบว่า กรณีตามมาตรา 50 (21) กล่าวถึงกรณีกฎหมายกำหนดมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองแก่ผู้ที่กระทำการละเมิดต่อบทบัญญัติของกฎหมาย เมื่อได้รับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองด้วยวิธีการเพิกถอนเลือกตั้งตามช่วงระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เมื่อพ้นโทษตามที่กฎหมายกำหนดปรากฏว่าพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้บุคคลที่พ้นจากการถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งแล้ว กำหนดระยะเวลาเพิ่มเติมอีก 5 ปี นับแต่วันพ้นกำหนดการถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งอันเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพเกินสมควร เสมือนเป็นบทลงโทษทางกฎหมายที่ซ้ำซ้อนเพิ่มเติมนอกเหนือจากคำวินิจฉัยของศาลที่มีอำนาจ ดังนั้น การเพิ่มระยะเวลาดังกล่าวเสมือนเป็นบทลงโทษทางสังคมที่เกินสมควรแก่เหตุ ไม่ควรกำหนดระยะเวลาดังกล่าวเพิ่มเติม

ปัญหาประการที่สี่ ปัญหาการกำหนดลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา 50 (24) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562

ตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 บัญญัติว่า บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง (24) เคยถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพราะจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ หรือมติดคณะรัฐมนตรี อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และยังไม่พ้นห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งจนถึงวันเลือกตั้ง

จากข้อกำหนดดังกล่าวจะพบว่า กรณีตามมาตรา 50 (24) กล่าวถึงกรณีกฎหมายกำหนดให้การสั่งพ้นจากตำแหน่งใด ๆ โดยการพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวกฎหมายไม่ได้ระบุว่า การพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว นั้น คดีถึงที่สุดแล้วหรือไม่ หรือการสั่งพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากในพระราชบัญญัตินี้ตามมาตรา 18 บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีการสั่งหรือคำวินิจฉัยให้ผู้บริหารท้องถิ่น ประธานหรือรองประธาน สภาท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใด เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างแล้ว แม้ภายหลังศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งว่าคำสั่งหรือคำวินิจฉัยให้พ้นจากตำแหน่งเป็นไปโดยไม่ชอบ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลดังกล่าว ไม่มีผลกระทบต่อการเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการไปแล้ว” แสดงให้เห็นการให้ความคุ้มครองการกระทำของหน่วยงานของรัฐแต่ไม่ได้มีกำหนดถึงการคุ้มครอง เยียวยาแก่ผู้ถูกสั่งพ้นจากตำแหน่งใด ๆ หากต้องการจำกัดสิทธิทางการเมืองประการใด ควรให้ข้อเท็จจริงหรือคำสั่งดังกล่าวตามกระบวนการถึงที่สุดเสียก่อน และพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้บุคคลที่ถูกสั่งพ้นจากตำแหน่ง กำหนดระยะเวลาเพิ่มเติมอีก 5 ปี นับแต่วันถูกสั่งพ้นจากตำแหน่ง อันเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพเกินสมควร เสมือนเป็นบทลงโทษทางกฎหมายที่ซ้ำซ้อนเพิ่มเติมนอกเหนือจากคำวินิจฉัยของศาลที่มีอำนาจ ดังนั้น การเพิ่มระยะเวลาดังกล่าวเสมือนเป็นบทลงโทษทางสังคมที่เกินสมควรแก่เหตุ ไม่ควรกำหนดระยะเวลาดังกล่าวเพิ่มเติม และควรกำหนดให้การจำกัดสิทธิทางการเมืองข้อเท็จจริงในทางคดีควรถึงที่สุดเสียก่อน หรือ

เว้นแต่กรณีศาลได้มีคำสั่งทูลเกล้าไว้ก่อน เพื่อเป็นการเยียวยาชั่วคราวเสมือนกรณีการดำเนินการตามมาตรา 18 ที่ไม่มีผลย้อนหลังแม้หน่วยงานจะดำเนินการมิชอบด้วยกฎหมาย

ภายหลังจากที่ผู้ศึกษาได้ทำการค้นคว้าและศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 รวมถึงแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิรับสมัครเลือกตั้งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปปัญหาที่เกี่ยวข้องตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 เพื่อที่จะนำมาแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันเพื่อให้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยผู้ศึกษาขอเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาดังนี้

1. ปัญหาการกำหนดลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา 50 (4) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562

ผู้ศึกษาขอเสนอแก้ไข พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 มาตรา 50 (4) เป็นว่า “บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้บุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง”

(4) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา 39 (1) (2) หรือ (4)

มาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 บัญญัติไว้ว่า

“บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ในวันเลือกตั้ง เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง”

(1) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรตหรือนักบวช

(2) ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยคดียุติธรรมถึงที่สุดแล้ว

(3) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(4) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

2. ปัญหาการกำหนดลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา 50 (7) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562

ผู้ศึกษาขอเสนอแก้ไข พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 มาตรา 50 (7) เป็นว่า (7) เคยได้รับโทษจำคุก เว้นแต่ได้พ้นโทษมาแล้วนับแต่ถึงวันเลือกตั้งในความผิด อันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

3. ปัญหาการกำหนดลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา 50 (21) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562

ผู้ศึกษาขอเสนอแก้ไข พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 มาตรา 50 (21) เป็นว่า (21) เคยถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง เว้นแต่ได้พ้นกำหนดระยะเวลาการถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งจนถึงวันเลือกตั้ง

4. ปัญหาการกำหนดลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา 50 (24) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562

ผู้ศึกษาขอเสนอแก้ไข พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 50 (24) เป็นว่า (24) เคยถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพราะจงใจไม่ปฏิบัติ ตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ หรือมติดคณะรัฐมนตรี อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง โดยคำสั่งดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายและถึงที่สุด

เอกสารอ้างอิง

กรมพล ทอชมรรษชาติ. การเลือกตั้ง พรรคการเมือง และเสถียรภาพของรัฐบาล. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มาสเตอร์เพลส, 2537.

ฐาคุร ศิริยุทธีวัฒนา. กฎหมายรัฐธรรมนูญ: หลักพื้นฐานแห่งกฎหมายรัฐธรรมนูญและระบอบประชาธิปไตย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2561.

เดือน บุญนาค. “กฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายพิสดาร.” ใน เอกสารคำสอนชั้นปริญญาโททางรัฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง, 2478.

บรรเจิด สิงคะเนติ. สารานุกรมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เรื่องหลักความเสมอภาค. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2543.

วิสุทธี โพธิ์แท่น. แนวคิดพื้นฐานของประชาธิปไตย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรี และราชกิจจานุเบกษา, 2551.